

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 37C/130/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116210518
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116210518.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci žalobcu T. B., N.. XX.X.XXXX, A. R. N. Č.. X, K., zastúpený JUDr. Monika Marjanovič, advokátka so sídlom Urbánkova 1562/6, Košice, proti žalovanému POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 30.1.2015 do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

Zamestnávateľ žalobcu spoločnosť Loomis SK, a.s., so sídlom Vajnorská 140, 831 04 Bratislava, IČO: 36 394 238, je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného podľa Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 30.1.2015 do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

Ukladá žalobcovi, aby v lehote do 30 dní odo dňa doručenia uznesenia o nariadení predbežného opatrenia podal na súd žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

odôvodnenie:

Žalobca podal dňa 11.5.2016 návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 30.1.2015 do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň zamestnávateľovi žalobcu Loomis SK, a.s., so sídlom Vajnorská 140, 831 04 Bratislava, IČO: 36 394 238 uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 30.1.2015 do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca dňa 30.1.2015 uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 903400355. Na základe zmluvy poskytol žalovaný žalobcovi úver vo výške 500,- eur. Žalobca sa zaviazal uhradiť žalovanému celkovú čiastku vo výške 984,- eur, v 12 mesačných splátkach á 82,- eur. Žalobca dňa 30.1.2015 súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere podpísal samostatnú dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Jedná sa o typovú formulárovú zmluvu, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany žalovaného. V predmetnej zmluve bol dohodnutý úrok z úveru 66,80%, pričom úrokové miery (stanovené Národnou bankou Slovenska) podobného úveru v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 1 roka, v januári 2015 boli vo výške 7,25%. Z uvedeného je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi bol viac ako 9 krát vyšší. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnuté NS SR sp.zn. 1 M Cdo 1/2009). Žalobca považuje zmluvu za problematickú a z eurokonformného hľadiska za najmenej z časti za neudržateľnú. Vzťah účastníkov sa dostal do krízového stavu a javí sa, že platnosť právneho úkonu bude musieť posúdiť súd. V zmluve sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a

inými kogentnými ustanoveniami zákona. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá podľa zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú upravené v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, v dikcii § 9 ods. 2 písm. k). Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Podľa výpočtu, by pri údajoch uvedených v predmetnej zmluve výška poskytnutého úveru vyplatená žalobcovi v sume 500,- eur a 12 dohodnutých splátkach vo výške 82 eur predstavovala 304,09% a nie v zmluve uvedených 30%. Žalovanému tak zo zmluvy vznikol nárok len na úhradu istiny vo výške 500 eur. Predmetný úver je úžerný, preto odporuje dobrým mravom a je neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný listom z o dňa 1.6.2015 požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré byuložilo žalobcovi povinnosť plniť. Zamestnávateľ žalobcu je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Zamestnávateľom žalobcu je: Loomis SK, a.s., so sídlom Vajnorsk 140, 831 04 Bratislava, IČO: 36 394 238. Zamestnávateľ žalobcu vykoná mesačné zrážky zo mzdy v prospech žalovaného. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy považujem za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšku pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia majetku žalobcu nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Takýto inštitút sa tak dostáva do zásadnej kontroverzie s právom Európskej únie a čl. 7 Ústavy SR (rozpor s medzinárodnou zmluvou). Pochybnosti vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora, podľa ktorej je spotrebiteľ v slabšej pozícii z hľadiska informovanosti či vyjednávacej pozície. Súdny dvor EÚ vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôrazňuje v rámci spotrebiteľskej kontraktácie nerovnováhu na úkor spotrebiteľa a dôvodnosť ex offio ochrany. Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ a v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. (rozsudok z 27.júna 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25), (rozsudok C-168/05, Elisa Maria Mostaza Claro). Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza súdny dvor, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhrocuje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Ochrana pred nekalými podmienkami sa má poskytnúť obdobne ako to vyžadujú vnútroštátne pravidla verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora EÚ C-76/10 POHOTOVOSŤ proti Korčkovskej). Žalovaný už vyzval zamestnávateľa žalobcu, aby vykonával zrážky zo mzdy. Obava, že žalovaný naplní zásah do majetku žalobcu bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad unijného práva, sa tak reálne naplnila. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s iným právom, je principiálne neprípustné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút. Rozpor s právom EÚ osvedčuje pripomienkami Európskej komisie, v prípade E.- XX/XX V. W., podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni ex offio prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok. Navrhuje, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 76 ods. 2 pripúšťa, aby sa predbežné opatrenieuložilo inej osobe ako účastníkovi konania. V tejto sporovej veci je odôvodnené dočasné opatrenie voči zamestnávateľovi žalobcu. Žalobca nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do svojho majetku. Poukazuje na predbežné opatrenie v obdobnej veci (uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 28.11.2014, spis.zn.:8C/316/2014, uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 3.2.2015, spis. zn.:11C/42/2015 a iné). Podľa čl. 3 bod 1 Smernice Rady 93/13 EHS zmluvná

podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná a teda neplatná. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a naliehavý právny záujem vyplýva aj z ustanovenia § 153 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku. Dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č.k.: 11Co/251/2015-59 zo dňa 30.3.2016, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, č.k.: 4C/32/2015-32 zo dňa 16.3.2015, ktorým bola Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov žalovaného určená za neplatnú.

Podľa ustanovenia § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 2 O.s.p. návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Predbežným opatrením v zmysle ustanovenia § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. môže súd uložiť účastníkom, aby niečo vykonalí, niečo sa zdržali alebo niečo znášali.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 2 O.s.p., predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 3 O.s.p. súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 4 O.s.p., ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Z citovaných ustanovení ako aj zo samotnej podstaty predbežných opatrení vyplýva, že tieto upravujú pomery účastníkov konania iba dočasne, prípadne zaisťujú nároky doposiaľ právoplatne im nepriznané. Účelom predbežných opatrení je dočasné zabezpečenie ochrany porušených a ohrozených práv účastníkov a to do času definitívnej súdnej ochrany. Predpokladom nariadenia predbežných opatrení je osvedčenie nároku, ktorému sa má navrhovaným predbežným opatrením poskytnúť ochrana, osvedčenie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo osvedčenie obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, to je osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, preukázanie vzťahu navrhovaného predbežného opatrenia k predmetu konania vo veci samej. Všetky tieto zákonné predpoklady musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie a to každú podmienku jednotlivo, ako aj ich vzájomnej súvislosti. Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasne úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Pred nariadením predbežného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku predbežného opatrenia sa nevytvorí nezvratný stav právnych vzťahov medzi účastníkmi a či zásah do práv dotknutého účastníka je primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov; t.j. či ide o zásah primeraný a posúdiť, či predbežným opatrením nedochádza k zásahu do vlastníckych práv dotknutého účastníka nad nevyhnutnú mieru.

Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia teda musí vyplývať, ktorý v zákone uvedený účel má navrhované predbežné opatrenie plniť. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia má byť tiež zrejmé, čoho sa žalobca mieni domáhať, aký vzťah má navrhované predbežné opatrenie k predmetu budúceho konania vo veci samej, ktorý sa bude riešiť rozhodnutím na základe žaloby.

V danom prípade z obsahu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že nimi navrhovateľ sleduje dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania podľa ustanovenia § 76 ods.1 písm. f) O.s.p., ktorým sa môže navrhovateľ domáhať, aby súd uložil odporcovi, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal, spočívajúcu v uložení povinnosti odporcovi a zamestnávateľovi navrhovateľa ako inej osobe ako účastníkovi konania podľa § 76 ods. 2 O.s.p. predbežne zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy navrhovateľa v zmysle dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi odporcom a navrhovateľom dňa 30.1.2015 a to až do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí navrhovateľ osvedčiť svoj nárok voči odporcovi, alebo musí osvedčiť potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov, t.j. naliehavosť situácie alebo obavu o ohrozenie výkonu rozhodnutia. Navrhovateľ návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil tým, že do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy je ako spotrebiteľ ohrozený na svojich právach deklarovaných Občianskym zákonníkom, Ústavou ako aj rozhodnutiami súdneho dvora Európskej únie. Dôvodil, že je tu obava, že odporca naplní zásah do majetku navrhovateľa bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad unijného práva, a ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s unijným právom, je principiálne neprípustné, aby sa použil problémový zabezpečovací inštitút - dohoda o zrážkach zo mzdy.

Súd po oboznámení sa so skutkovým stavom a listinnými dôkazmi pripojenými k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia dospel k záveru, že navrhovateľ osvedčil základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i osvedčil nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy.

Na základe vyššie uvedeného súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel, stotožnil sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a pri vyhotovení uznesenia postupoval v súlade s § 76 ods. 4 O.s.p.

V súlade s § 76 ods. 3 O.s.p. súd zaviazal navrhovateľa k povinnosti podať návrh vo veci samej - o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy v lehote do 30 dní od doručenia tohto uznesenia; inak predbežné opatrenie zanikne (§ 77 ods. 1 písm. a) O.s.p.).

O trovách predbežného opatrenia súd rozhodne v súlade s ustanovením § 145 Občianskeho súdneho poriadku, a účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov v konaní o rozhodnutí vo veci samej, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 O.s.p.).

V Košiciach, dňa 11.6.2016